
RÈQUIEM+CLUS

Autors: Jordi Abelló i Adam Manyé.

Arola Editors. La imatge que parla.

Llibre aquest de bell de format, inquietant i enigmàtic com el seu mateix títol. Per trobar el sentit del “clus” ens hem de traslladar al temps remot de Llull quan creia que parlava com Déu mateix, perquè el missatge diví era obscur. Tot i que el Déu bíblic es va mostrar per primera vegada en el ventijol de la tarda, és cert que també ho feia sovint valent-se d’espantoses demostracions tel·lúriques. Adam Manyé, el poeta de llarga i provada mestria, afirma ja al començament que “si parla el tro em veig en vers”, i el poeta sol ser profeta. ¿Déu ell mateix o deïcida? Aquest ‘erg’ erecte i enèrgic, en tot cas, deixa una « petja ». Certament és petja de profeta actual, el que reconeix les dureses del cos “asclat(...) amb tors d’escorç”.

Foscor volguda, paraules necessàries per desguassar a “l’oxigen de l’albelló” abjecte. Però és déu potser abans del mateix déu primigeni, serpejant pel caos inicial d’on pesadament sorgí la vida i on agònicament retorna. Profeta que dona el tomb a la carn quan el temps s’acaba i tot s’ensorra. Quan a través d’un Rèquiem de terribles paraules infectades, sumides en “mineral penombra”, els cossos “boixats”, collats o marcits entre els “borbolls”, tal com ell ho descriu; tal com hem après d’unes absoltes sempre vigents que, si en seguim el ritme, ens acosten aquesta certesa expresada per l’escriptor: “sóc un déu en trilogia/sóc cuc ni tan sols ferida”. I és cert, perquè ja ho hem vist tot i cau l’univers sencer, es replega, moll i vençut: “aquesta foscor de la teva llum/que m’envolta el coll/et veig la sida als ulls.”

Fascinants les imatges de Jordi Abelló en aquest llibre singular. Sobre el fons negre, els esbossos de rostres, ¿apareixen o es retiren ? ¿Surten de la tenebra o s’hi reclouen? Clus, el traç del pesar, de la impotència, del crit silenciós, del residu carnal, ens interpel·la i no ens deixa de cap manera indiferents. Alguna mà intenta deturar el desastre. Gairebé sentim el cruixir de dents evangèlic, llançats a un exterior que els antics ja endevinaven immens i terrorífic. I que els moderns satèl·lits i ulls espacials ens confirmen encara més paorós. Aquesta és l’eficaç proposta d’Abelló. Text i imatge s’integren perfectament. Avui l’art és

aquest: testimoni de la realitat, avançat i, per això mateix, profètic. Llibre negre. Advertiment.
Cal que hi parem tota la nostra atenció.

OLGA XIRINACS

Publicat al diari *El Punt* el 10 d'abril de 2006